

Atasszi Varsóban

● Varsó (MTI)
A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága, az államtanács és a kormány meghívására hétfőn hivatalos látogatásra Varsóban érkezett a Szíriai Arab Köztársaság és az Arab Újjászületés Szocialista Pártja küldöttsége Nureddin Atasszi párt- és államfő vezetésével. A küldöttséget Wladyslaw Gomułka, Marian Spychalski és Jozef Cyrankiewicz-csel az élükön a lengyel párt- és állami vezetők fogadták.

Az Atasszi vezette delegáció a lengyel vezetőkkel a kétoldali kapcsolatok fejlesztéséről és az időszerű nemzetközi kérdésekről folytat tárgyalásokat.

Az USA bombázta Kambodzsát

● Saigon (AP, AFP)
A Dél-Vietnamban állomásozó amerikai csapatok parancsnoksága hétfőn hivatalosan is elismerte, hogy az amerikai és „szövetséges” légiő és tüzérség támadást intézett Kambodzsa területére. Az amerikai csapatok főparancsnoka, Abrams tábornok nevében kiadott nyilatkozat „önvédelemről” beszél.

Mint az AP megállapítja, négy és fél hónap óta ez volt az első olyan eset, hogy az amerikai parancsnokság elismerte: kambodzsai területen hajtott végre „megtorló” bombázásokat. A mostani akcióban, amely vasárnap és hétfőn a legnagyobb harci cselekmény volt a délvietnami hadszíntéren, 20 darab B-52-es mintájú óriás gép vett részt és összesen 600-700 tonna robbanóanyagot szórj le Kambodzsa területén.

A sikeres M-napok után

Decemberben újabb tiltakozó kampány

● Washington (MTI)

Herbert Klein, Nixon „hírközlési igazgatója, tévényilatkozatában elismerte ugyan, hogy a múlt heti vietnami moratórium nagyszabású és alapvetően békés volt, de megismételte azt az álláspontot, amely szerint, a demonstráció semmiképpen sem befolyásolja majd az Egyesült Államok külpolitikájának kialakítását.”

A washingtoni rendőrség szerint a szombati naggyűlésen „jóval több mint 250 000 ember” vett részt — a sajtóértesülések egy része félmillió körüli számot emleget. A hatalmas arányú demonstráció nemcsak az amerikai békemozgalom, hanem minden amerikai tömegmozgalom történetében az eddigi legnagyobb arányú felvonulás és gyűlés volt.

A tüntetés hatalmas sikerét az amerikai sajtó jó része is elismeri. „Egyetlen amerikai politikai vezető sem hagyhatja számitáson kívül a közvélemény oly hatalmas, oly lelkes és olyan lenyűgözően méltóságjeljes megnyilvánulásait, mint amilyenek a múlt szombati háborúellenes tüntetések voltak Washingtonban és San Franciscóban” — írja például vezércikkében a New York Times.

A Baltimore Sun arra szólítja fel a Nixon-kormányt, hogy a tüntetéseket követően tegyen intézkedéseket a háború befejezésére, az amerikai csapatok kivonására.

A Washington Post vezércikke „szép tettek” nevezte a tüntetést. A lap egy másik cikke rámutat, hogy a legbefolyásosabb közvéleményformáló eszköz, a televízió egyszerűen elhallgatta a tüntetést a közvélemény elől, nem adott helyszíni közvetítést a gyűlésről és összefoglalóiban eltorzította a képet.

Az új mozgósítási bizottság — a hét végi tüntetések szervezője — és a viet-

nami moratórium szervező-testülete egyébként közölte: haladéktalanul megkezdik a decemberi tiltakozó kampány előkészítését.

A Brit Kommunista Párt határozatai

● London (MTI)

Nagy-Britannia Kommunista Pártjának 31. kongresszusa hétfőn határozatot fogadott el, amelyben követeli, hogy az angol kormány adjon pozitív választ az európai biztonsági értekezlet összehívásáról szóló budapesti felhívásra, változtassa meg európai politikáját és szorgalmazza az európai biztonsági egyezmény megkötését.

Harry Bourne, a végrehajtó bizottság tagja a határozati javaslat benyújtásakor állást foglalt Anglia közös piaci tagsága ellen.

A görögországi helyzetéről hozott határozatában a kongresszus követeli: biztosítsák szabadon az összes

Ma ér holdközelbe az Apollo-12

● Houston (AFP, AP)

Conrad, Bean és Gordon az Apollo-12 űrhajósai a Holdhoz vezető útszakaszt főként éltrendjének általa-

kítására használta fel: az amerikai időszámításhoz képest most késő délután kelnek fel és főként éjszaka dolgoznak. Erre az átállásra azért van szükség, mert így tudják legjobban végrehajtani bonyolult feladataikat a Holdra szálláskor.

Az űrhajósok hétfőn újabb tv-közvetítést sugároztak a földre, bemutatva az egyre távolodó Földet és a közelgő Holdat.

A houstoni földi ellenőrzési központ közölte az Apollo-12 három űrhajósával, hogy nem szükséges végrehajtaniuk a közép-európai idő szerint 23.47 perces, tervezett negyedik — és egyben utolsó — pályamódosítást, s ezért nyolc óra helyett tíz óra hosszat aludhatnak.

A három űrhajós 68 óras út után tért nyugovóra. Hétfőn délután az Apollo-12 55 260 kilométerre volt a Holdtól. Az űrhajó sebessége ismét gyorsult, mert bekezdte a Hold gravitációs terében. Sebessége ekkor óránként 3884 kilométer volt.

A Hold körüli pályát az űrhajó magyar idő szerint kedden hajnali öt óra körül éri el. A hajtóművet, amely orbitális pályára állítja az űrhajót, a Hold emberi számára láthatatlan oldalán kell bekapcsolniok. Ezt követően újabb helyszíni tv-közvetítést sugároznak bemutatva a Holdat.

Scheel fogadta Carapkin

● Bonn (DPA)

Walter Scheel nyugatnémet külügyminiszter hétfőn a késő délutáni órákban fogadta Szemjon Carapkin bonni szovjet nagykövetet. Min a nyugatnémet külügyminisztérium szóvivője közölte, a megbeszélés közel másfél órát tartott.

Indira Gandhi bizalmat kapott

● Új Delhi (AP)

Indira Gandhi és a politikailag általa képviselt irányvonal hétfőn újabb diadalt aratott, amikor a parlament nagy többséggel bizalmat szavazott kormányának.

A bizalmi kérdést felvető jobboldali párt kifogásolta, hogy a kormány szeptemberben részt vett a rabai iszlám csúcstekezőleten. A parlament a bizalmatlansági indítványt 306 szavazattal 143 ellenében elvetette. A bizalmatlansági indítvány ellen szavaztak a miniszterelnök-asszony párthívein kívül kommunista, baloldali és független képviselők, míg mellette jobboldali ellenzéki csoportok és a kongresszus párt Indira Gandhival szembenálló Deszai vezette jobbszárnya.

Hírügynökségi jelentések rámutatnak arra, hogy a kormány a pártszakadás után lényegesen nagyobb többséget tudott felsorakoztatni maga mellett, hiszen a kongresszus pártjának eredetileg mindössze 22-fős többsége volt.

A CGT kongresszusa

● Párizs (MTI)

A nagy haladó francia szakszervezeti központ, a CGT a Párizs melletti Vitry sportcsarnokában hétfőn megnyitotta kongresszusát. Séguy főtitkár rendkívül bonyolult, fontos eseményekben gazdag korszakot elemzett beszámolójában. A főtitkár elítélte a kabinet stabilizációs tervét és emlékeztetett arra, hogy a dolgozók jogos követelése a kormány és a tőkések szövetségébe ütköznek.

Semmiféle trükk — hangsúlyozta Séguy — nem alkalmas arra, hogy elfogadtassa a dolgozókkal az osz-

tálygyűttműködést. „Az igazi új társadalom nem a tőke és a munka társulásából, hanem a munkának a tőke felett aratott győzelméből születik meg.”

Ez a mondat akár mottónak is beillik a legnagyobb — 2,3 millió tagot számláló — és leghaladóbb francia szakszervezeti központ kongresszusára.

Ősszel Odesszában

Dovzsenko nyomdokain

„Odessza jobb, és minden tekintetben izgalmasabb filmeket készít, mint Kijev, amely leginkább megmaradt az 50-es évek elején divatos színes-tarka látványosságoknál” — írja Nemeskürty István monográfiája (A filmművészet nagykövetsége). Mindössze ennyi konkrét biztatással kerültem beljebb a stúdió portáján, meg az a kíváncsisággal, hogy a névadó Alekszandr Dovzsenko itteni munkásságáról meg tudok valamit. Dovzsenko nevét ugyanis Eisensteinnel és Pudovkinnal együtt a szovjet film hőskorának klasszikus triaszában tisztelik, méltatják, a Gregor-Patalas-féle film-történet szerint: „ha Eisensteint a némafilm drámaírójának, Pudovszkint pedig elbeszélő költőjének nevezzük, úgy Dovzsenkot leginkább lírikusként jellemezzük.” (A föld című munkáját, a forradalmi líra mesterművét iskolapéldáját, mely helyet kapott a legendás brüsszeli „film-történeti válogatásban” is — Szegeden évekkel ezelőtt filmmúzeumi matinéon vetítették.)

A kapun bejövét, a szokásos ellenőrzés után, bokrok, fák szegélyezte, parkos sétányokon, takaros kerteken át ballagtunk a múzeumba. A stúdió tengerparton húzódik, külsőleg alig árukkodik magáról, épületei szürke hivatalnak tetszenek, melynek kerítésén — mesélik — naponta kamasz fiatalok, csitri lányok sóvár tekintetű csügg. Az itt készülő filmekhez természetesen gyakran választanak helyi statisztákat, s persze kérnek fel művészeket vendégjátékra az itteni színházaktól is, éppúgy, miként előszeretettel fotográfálják az odesszai utcákat, szobrokat, alkonyattól estig, reggeltől délig a tengerpartot. A város

nemcsak jüktető kulturális életével, de természet adta szépségével, hagyományos, szinte tanulmányoszerűn megelevenedő épületeivel, széles utcáival, városképi panorámájával számtalan film valóságos, vagy trükk-felvételeiben játszott már szerepet. Így történt a pillanatnyilag legutolsó produkcióban is, amit a stúdió vezetői minden kommentár nélkül azzal a megjegyzéssel vetítettek le, hogy a felügyeleti szervek mindössze néhány óraja fogadták el, hamarosan a mozikba került. *Veszélyes vendégjáték* — ez volt a címe, s a rendező *Hilkievics*ről annyit megjegyeztem, hogy a stúdióban járt Marina *Vladyt* tehetségesen festette le, a kép ott van a múzeumban. Magával a filmmel kapcsolható — mely szórakoztató, színes képsorokkal mesél arról, hogy a cári időkben a színészek is fontos forradalmi megbízatásokat teljesítettek — inkább a főszereplő V. *Viszockij*ről érdemes szólni. Evekkel ezelőtt a szovjet fiatalság Valóság-gal bálványozta, jó megjelenésű, eredeti humorú, aki zenét szerz és gitárral lép fel, sanzonokat ír, kítőző színész, a moszkvai Taganka-színház tagja, s jelenleg nagyon beteg. Leginkább a Szegeden is járt *Bulat Okudzsavá*hoz hasonlítható, aki gitárkísérettel mutatja be verseit, s akiről mostanában keveset hallani; az ő folytatója *Viszockij*. Csak, hogy, mesélik, az utóbbi időben elkapta magát, nem egyszer fellelései előtt is odané a pohár fenekére, feltűnősködik.

Az odesszai stúdió, a forradalommal együtt, mostanában ünnepelte fennállásának félszázados jubileumát; bár felvételeket 1916 óta készítenek, a hivatalos kapu-

nyitást 1919. május 23-tól számítják, amióta Lenin aláírta a filmpar államosításának dokumentumát. Az első kamerájuk francia gyártmányú, az első igazgatójuk M. A. *Kapcsinszkij* volt. A jubileumra berendezett kis múzeum történelmi fejezeteket idéz: a harmincas évek mestere, Ivan *Kavaleridze* historikus filmjeiből, melyek a rendező képművészeti látásmódjáról, a fényárnyék hatások monumentális felhasználásáról tanuskodnak, és persze Dovzsenkóról, aki itt kezdte pályafutását, első öt filmjét itt forgatta, köztük az *Arsenál*. Legtöbb elismerést a ma is aktív P. *Todorovszkij* kapta, az 1969-es velencei fesztiválon például a *Hűség* című munkája ezüstfilmes volt. Néhány cím a legutóbbi évek terméséből: *A külföldi kislány* (*Viszockij*), *Mérlépes*, *Névnep*, *Csendes Odessza*.

Idén öt játékfilm, több propaganda-, ismeretterjesztő kisfilmet készítettek, és persze változatlanul szinkronizáltak. Ezekben a napokban munkatársaik szervezettől expedícióra utaznak, a Kaukázusban és Vlagyivosztokban forgatnak. Nemrég tévéfilmet fejeztek be — ebből a műfajból is mindig vállalnak évente egyet-kettőt. Körülbelül 600-an dolgoznak itt, természetesen nagy fluktuációval. Eloszorban fiatal rendezők, a moszkvai állami egyetem friss diplomásai kerülnek Odesszába, első szárnypróbálgatásra — amiből természetesen következnek, sok kísérleti film kerül a bemutatóterembe. De hát a stúdiónak a vállalkozás kockázata is kijut. Mint mondtam, évente azért legalább egy jó filmmel mindig előrukkolnak.

Nikolényi István

SZATO WASHINGTONBA UTAZOTT. Elutazása meglehetősen viharos körülmények között zajlott le: a tokiói nemzetközi repülőtérrel mintegy 15 000 rohamrendőr vette körül, hogy az utazás ellen tüntető diákoktól megóvják a kormányfőt. Szato neki a szokásos utat választotta: gépkocsit helyett katonai helikopterrel érkezett a repülőtérre, négy másik helikopter kíséretében. Képünkön: a kísérek tömegében meghűdözva, nyitlall megjelölve, a miniszterelnök.

Ertesítjük T. fogyasztóinkat, hogy gépjávitás miatt a **keddi palackostejet** szerdai szavatossággal hozzuk forgalomba. Cs. m. Tejipari Vállalat.

Egyiptomi akció

Izraeli légitámadások Jordánia ellen

● Kairó (MENA)

Az Al Ahram hétfői száma hírt ad a vasárnap hajnalban Eilat izraeli kikötő ellen végrehajtott egyiptomi támadás részleteiről. A tudósításból kitűnik, hogy az akciót végrehajtó békaembereket a pirkadat beállta előtt dobták le helikopterekről a Negev-sivatag felett.

A különleges alakulat tagjai ezután három csoportra oszlottak és a tenger vízében úszva közelítették meg a célpontokat. Robbanószerkezeteket erősítettek három izraeli hajóra, majd visszatértek arra a helyre ahonnan elindultak. Innen — ismét helikopterekkel — visszaszállították őket az egyiptomi partra.

Az Al Ahram szerint a robbanások következtében az egyik izraeli hajó elsüllyedt, a másik kettő pedig súlyosan megrongálódott. Az Al Ahram hangsúlyozza, hogy a célpontul szolgáló hajók részt vettek a Suez-öböl egyiptomi partszakasza ellen, szeptember 9-én végrehajtott nagyszabású izraeli támadásban, s így módon agresszív, katonai célokra használták fel őket.

● Amman (AFP)

Huszonöt izraeli gép hétfőn délelőtt napalmbombákat szórt le a Jordán folyó völgyének északi részén levő falvakra és gépfegyverrel támadtak azok lakosságát — közölte Ammanban egy katonai szóvivő.

● Tel Aviv (AP)

Izraeli repülőgépek hétfőn délután két órán át bombázták az Ammanától 30 kilométerre északnyugatra elterülő jordániai területeket.

Izraeli vadászgépek hétfőn harmadik ízben jordániai célpontot támadtak. Egy Tel Aviv-i közlemény szerint a jordániai légharító egységek egy izraeli repülőgépet lelőttek.

IBUSZ különvonat Budapestre

november 23-án a

Szállítók — SZEOL

NE 1/B labdarúgó-mérkőzésre. Részvételi díj 59 Ft. Jelenkezési határidő november 20-án délután. IBUSZ, Szeged. Kárász u. 4.

S. 101 605